

Biurow Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański
liczba 6 i 7.

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie
1 zł. 50 ct.

Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie
24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
miesięcznie 2 zł.

Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec
rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 gr.
do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Telefon Redakcji 171.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłate i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurow Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański
liczba 6 i 7 w domu pana Kisełki; we Wiedniu,
Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku,
Bazylej, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstein
& Vogler, we Wiedniu A. Oppelk, R. Mocze,
w Warszawie Reichman & Frenander, Biuro
anonimów w Paryżu C. Adam rue des Saint Peres.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego
wiersza drobnym drukiem (petit).

Prywatna korespondencja i nekrologi 12 ct. od wiersza.

Drobne ogłoszenia po 1/2 centa od wiersza. Pomieszczenia
sklepy po 1 ct. od wiersza.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza

Kancelarz jako interpretator.

Lwów 16. lipca.

Zależy widocznie żelaznemu kancelarzowi państwa niemieckiego księciu Bismarkowi na tem, aby być we wszystkim oryginalnym. Czasem oryginalność popłaca. Używana w miarę, może pewnego dodać uroku, może większy, niżeli, zyskują budzić interes. Miary należytej nie wolno jednak przekraczać — a książę Bismark tym razem niezawodnie to uczynił. Mamy na myśli zachowanie się jego w sprawie znanego zatargu Niemiec ze Szwajcarią, wynikłego z powodu niewłaściwego zachowania się tegoż agenta policji pruskiej Wohlgenutha. O sprawie tej mieliśmy już sposobność niejednokrotnie pisać, a dzisiaj musimy do niej wrócić, bo ona na nowo wchodzi na porządek dzienny skutkiem ogłoszenia reskryptów kancelarskich w berlińskim dzienniku urzędowym i skutkiem not, wystosowanych przez księcia kancelarza do posty niemieckiego przy radzie związkowej w Bernie. Zapamiętajmy, jakie tam rozwija żelazny kancelarz państwa niemieckiego, są w istocie tak charakterystyczne, że trzeba je koniecznie uważać za oryginalne, tak oryginalne, że wątpić należy, aby się mógł znaleźć drugi mają stan i prawnik, któryby mu chciał towarzyszyć lub go naśladować w tej wycieczce na pole prawno-polityczne.

Nie jest już teraz na czasie zastanawiać się nad tem, jakich praw używać może poddany jednego państwa przebywający na terytorium państwa drugiego; spóźniona może byłoby w tej chwili rzecz o bierze obowiązki, jakie ma państwo w obec obokrajowców. Książę Bismark zapuszcza się jednak mimo to w interpretację §. 1. układu z dnia 27. kwietnia 1876, zawartego między Niemcami a Szwajcarią, a dotyczącego osiedlenia się wzajemnych poddanych. Paragraf ten orzeka, że Szwajcarzy mogą się osiedlać w państwie niemieckim, Niemcy w Szwajcarii „muszą jednak” — jak powiada §. 2. — „być zaopatrzeni w świadectwo swojszczyzny” i inne bliżej w paragrafie oznaczone papiery i akta.

Muszą — powiada paragraf. A jeżeli ich nie mają? Wówczas zachodzi wypadek, w którym postanowienia umowy mogą być zastosowane, wówczas obojętne państwo nie ma obowiązku przyjąć obywatela obokrajowca. Tak interpretuje dziś ten paragraf 2. każdy, kto ma zdrowy rozum, tak go rozumiano dotychczas w Szwajcarii i niezawodnie także w Niemczech. Kancelarz niemiecki dzisiaj innego jest zdania i chce udawać, że rozumie dzisiaj i dotychczas rozumiał §. 2. rzeczonej umowy w ten sposób, iż Szwajcarija nie tylko nie ma obowiązku, ale nie ma nawet prawa pozwolić tego rodzaju obokrajowcom osiedlić się na swoim terytorium; w myśl bowiem zasad prawa międzynarodowego — tak rozumuje książę interpretator — zrzeka się Szwajcarija rzeczoną umową przysługującego zresztą każdemu samostannemu państwu prawa. Czyż można i czy warto polemizować z tego rodzaju interpretacją, która się wprost sprzeciwia wszelkim zdrowym zasadom logiki, rozumu i myślenia! Można tylko skonstatować do jakiego stopnia — mówiąc łagodnie — jednostronność dochodzi, oceniając wszystko ze stanowiska jednostronnego i własnej wręczonoj korzyści, bez względu na to, czy to stanowisko słuszne i sprawiedliwe.

Alie nie dość na tem. Książę Bismark chciałby także z neutralności Szwajcarii wykludować dla siebie jakieś prawa, a dla Szwajcarii pewne

obowiązki właśnie w sprawie, o którą mu teraz specjalnie chodzi. Neutralność Szwajcarii polega przedewszystkiem na postawieniu kongresu wiedeńskiego, a w szczególności na akcie z dnia 20. listopada 1815 wypracowanym przez ówczesnego reprezentanta szwajcarskiego Charles Pietet de Rochemont, a zawierającym: *une reconnaissance formelle et authentique de la neutralité perpetuelle de la Suisse, orzekającej, że: la neutralité et l'inviolabilité de la Suisse et son indépendance de toute influence étrangère sont dans les vrais intérêts de l'Europe entière.*

Jak z tego rodzaju postanowień można wnioskować, że Szwajcarija obowiązana jest do nadzwyczajnych w obec Niemiec względnie Prus świadczeń policyjnych, tego chyba prócz księcia Bismarka i jego bezwzględnych wielbicieli i zwolenników nikt nie rozumie. Szwajcarija nie może i nie powinna cierpieć, aby na jej terytorium przygotowywano zamachy przeciw jakemukolwiek innemu państwu — ale do tego w myśl zasad prawa narodów obowiązane jest także inne państwo. Z tytułu neutralności Szwajcarija nie przyjęła na się żadnych szczególnych obowiązków. Żelazny kancelarz naprótno więc sili swój zmyślny interpretatorski. Jasne brzmienia traktatów i paragrafów nie dadzą się do jego widzimisię nakreślić.

Orleani i Boulanger.

W bulanzymie odkrył może każdy, kto troskliwie śledził przebieg tej groźnej choroby III. Rzeczypospolitej francuskiej, dwa sprzeczne sobie symptomy. W izbie stronnictwo to, wiszące się u polityki ambitnego blagiera, a złożone z najroznorodniejszych żywiołów, doznaje jednej porażki po drugiej, gdy niemal codziennie występuje z sensacyjnymi rewelacjami i oskarżeniami rządu, w kraju natomiast agitacja jego nie strudzona bądź co bądź wskazuje może na wiele rezultatów. Liczny szereg skandalów w izbie, inscenowanych przez bulanzystów w ciągu kilku ostatnich tygodni, wypadł stanowczo na ich niekorzyść — lecz w oczach mas na prowincji widocznie wszystko to nie szkodzi im wcale, lub jeno bardzo mało. Dowodem tego triumfu bulanzizmu, jak np. 4. b. m. w Marsylii. 7. b. m. w Perigueux w Dordogne itd. Jeszcze wyraźniej widać to przy wyborach gminnych i w tej mierze fakt zdarzony 23. czerwca w Dijon jest jakby typem. Dijon było zawsze terenem wyborczym Carnota, zanim usiadł na krześle prezydenta Francji i w ogóle od r. 1863 począwszy okręg ten miał zawsze republikanickich przedstawicieli zarówno w parlamencie, jak w tamtejszej radzie gminnej.

Obecnie atoli znaczną większością oświadczyło się Dijon za... bonapartystą. Objaw ten można sobie wytłumaczyć poniekąd tem pospolitim wszędzie zjawiskiem, że ludność w kraju, stojąc zdala od wielkiego ołtarza, nie troszczy się bardzo o szczegóły walk parlamentarnych, lecz ocenia system rządzący wedle ogólnego wrażenia, jakie odbiera ze swej stolicy. Z tego wychodzą zapamiętania, nie podobna oszczędzić surowej krytyki stronnictwu, a przynajmniej jego koryfeuszom, stojącym obecnie na czele Francji. I chcąc nie chcąc trzeba przyznać, pomimo całej symptomatyki Republiki w ogóle, że ta dzisiejsza t. z. p. r. a. m. e. n. t. a. chyba za wiele grzechów nsgromadziła na swem sumieniu, skoro niemal każde wybory mnożą szeregi jej odstępców...

O dalszych planach opozycji po jej ewentualnym zwycięstwie przy wyborach ogólnych, wy-

wiedział d. 4. bm. w Marsylii znany bonapartysta Cuneo d'Ornano kilka uwagi godnych szczegółów. Przedewszystkiem o stosunku dynastycznego bonapartyzmu do Boulanger'a. Otóż przewodca imperialistycznego stronnictwa oświadczył głośno i otwarcie, że na razie idzie bonapartystom wyłącznie o u-unięcie obecnego regime'u. Tymczasem kwestja dynastyka może sobie poczekać. W ten sposób Boulanger został publicznie pasowany na „szromana” ks. Napoleona Wiktora, co oczywiście bonapartystów bardziej radować może, aniżeli orleanistów. I w gruncie rzeczy, wnosząc z całego postępowania Boulanger'a i jego stosunku do ks. d'Annala'a, stan taki jest zupełnie zrozumiały. Owoce już niemal dojrzały i nadechodzi czas zrzucenia masek z twarzy. Choćby tedy pp. orleanistom nawet bardzo niewesoło było teraz w tej antirepublikańskiej koalicji, skutkiem czego zaczęliby na serio uciekać z pod tego sztandaru — prąd, w którym się samocząc znaleźli, zbyt jest głęboki i rwący, iżby mogli wycofać się z jego nurtów. Gdyby nawet zajęli niespodzianie zupełnie inne stanowisko wśród wyborów, nie wiele dokazują. Taki Cazenove de Pradines, który w d. 29. z. m. jawnie odwarł się od bulanzizmu, i inni doń podobni, zrobią wkrótce to smutne dla swej sprawy doświadczenie.

W samej rzeczy, teraz dopiero wychodzi na wierzch, jak zręcznym politykiem w duchu bonapartyzmu był Paweł de Cassagnac, gdy przed trzema laty postawił monarchizm na nad kwestję dynastyczną. Właśni jego współpracownicy obwiniali go wtedy, że chce bonapartystów zawiść do obozu hr. Paryża. Teraz atoli okazuje się dowodnie, że owo proklamowanie ogólnego bez-dynastycznego monarchizmu, jako hasła do walki z republiką, było raczej zręcznie ustawionym samotrząskiem na realistów.

Lez p. Cuneo d'Ornano powiedział wtedy w Marsylii coś więcej jeszcze. Według jego rachuby, na 576 mandatów do izby francuskiej, bonapartyści *alias* bulanzysty uzyskają stanowczą większość. W takim zaś razie pokuszają w izbie mandaty swoich przeciwników i tak długo będą obalać jeden gabinet po drugim, aż zmuszą Carnota do ustąpienia. I wtedy przyjdzie Boulanger na jego miejsce...

Wszystko to pięknie, ale bezwarunkowo za śmiało! Można atoli wyobrazić sobie skale oburzenia, wywołanego temi enuncjacjami bonapartyzmu, tem jego zwulstwowaniem, w obzire republikanickim. „W takim razie wzięmy jako środka rozwiązania izby i zdwoimy żandarmerję!” wola jedno z pism republikanickich. A poważny *Journal des Debats*, cichy wielbiciel ks. d'Annala'a, zdobył się aż na taką pogroźkę: „Jeśli będzie szło o generała — to postaramy się już, że taki generał zjawi się z naszej strony...” Bodaj, czy w tych kilku słowach nie mieści się utajona deska ratunku dla wielkiej liczby dzisiejszych republikanów francuskich. Na widok Boulanger'a, parweniusza skończonoego w każdym celu, a nie imponującego przytem ani swoją przeszłością wojskową lub polityczną, ani talentem, który żywi w pi-ersi ambicje dyktatorskie a gotów będzie każdej chwili odprze dać je Napoleonidom, choćby za misę soczewicy — rzecz prosta gros republikanów wybierze raczej księcia krwi, człowieka o szerokim horyzoncie wiedzy i nauki, wielkiej uczciwości i prawości charakteru, a przytem nie mającego żadnych ambicji pretendenckich do tronu i żyjącego po nado w otwartej dysklarmonji z kuzynem swoim, „urodzonym” królem Francji, hrabią Paryża. „Takim księciem jest przecież d'A u-

male -- któremu nie bez kozery otworzył rozszadzony Carnot bramy Francji. Nie znaczy to jednak, aby d'Annale u steru, jako prezydent, lub nawet dyktator, był synonimem zwycięstwa Orleanów. Zdaniam naszym będzie to epoka — krótsza lub dłuższa — ale przejściowa. Co po niej nastąpi — ryzykowne byłoby przepowiadać dziś. To jedno nie minie Francji, że się tymczasem radykalnie pozbędzie Boulanger'a.

Exodus papieża.

Hamburgischer Correspondent podaje szczegóły o zamiarze przeniesienia się Leona XIII z Włoch do Hiszpanji. Streszczamy je dla prostej wiadomości, nie przywiązując do nich wagi należy doniesieniem pewnym o faktach, żadnej już nie ulegających wątpliwości. Odstąpienie ponnika Jordana Bruna wskrzesiło dawniejsze zamysły. Biskupi (areybiskupi) Barcelony, Saragossy i Walencji prowadzili układy z rządem hiszpańskim. Dnia 1. lipca papież oświadczył wyśłał do królowej rejentki depeszę tajemnym kluczem pisaną. W depeszy powiedziano, że przedź lub później będzie musiał Leon XIII. opuścić wiekiuste miasto. Wojna jest bliska — mówi papież — z półród innych kwestyj rozwiąż i tę: czy Rzym ma nadal pozostać stolicą świecką Włoch, czy też być zwróconym papieżom. Jeżeli zwyciężą Włochy, papież nie będzie już mógł tu mieszkać; jeżeli ulegną, będzie to równieznaczne z przywróceniem władzy świeckiej. Nietylko podczas, ale i przed samym jej wybuchem nie chciałby już Leon XIII. być w Rzymie. Prosi tedy papież królowę o wyznaczenie mu miasta nad morzem Śródziemnem, najlepiej Walencji, razem z prawem eksterytorjalności dla budynków, któreby razem z wladzami i dworem swoim dla siebie zajął. Tego samego dnia wieczorem nuncjusz doręczył depeszę królowej Krynynie, a królowa po odczytaniu wezwała natychmiast Sgastę. Propozycja — dodaje korespondent dziennika — nie wywołała zachwytu, ale panuje powszechne mniemanie, że ministerstwo nie będzie jej przeciwnie.

Sprawie tej poświęcają także uwagę pisma rosyjskie. Między innymi piszą *St. Petersburgskie Wiedomości*:

„Leon XIII. papież, wyczerpawszy wszelkie zwykłe i przekazane przez tradycję środki ożywienia kwestji watykańskiej, uciekł się nakoniec do środka nadzwyczajnego i zwołał nadzwyczajny konsystorz tajny, odpowiadający wypowiedzeniu wojny w przedmiocie walki. Watykan cel osiągnął: o kwestji papieżkiej rozprawił obecnie prasa całej Europy. Udało mu się zwrócić na siebie uwagę, wskazać za pomocą środka, który można byłoby wiązać za manewr giełdowy, gdyby go użył kto inny. Więzień watykański, jak wiadomo, przylączył się do obozu pesymistów, oczekujących z dnia na dzień wojny europejskiej. Papież otrzymał podobno oświadczenie poufne pewnego mocarstwa katolickiego — zdaje się, że to będzie Austria — że wojna jest więcej niż prawdopodobna, i że Włochy wystąpią podówczas przeciw innemu mocarstwu katolickiemu, drogiemu sercu papieża, tj. przeciw Francji. Tak Leon XIII. jak i kardynałowie, zwołani na tajny konsystorz, uznali, że w obec tego postawienia papieża w Rzymie stanie się niemożliwym, i że wybór nowej rezydencji papieżkiej powinien paść na Toledo w Hiszpanji. Gazety francuskie mogą obecnie nazywać mowę papieża na tajnym konsystorzu protestem przeciw sprzymierzonemu polityce Włoch. Niestety! na tem

się ogranicza cała strona pozytywna niespodzianego wmięszania się Watykanu do polityki europejskiej. W zatrzaskającym stanie politycznym, jaki dręczy Europę, niewyraźne przewidywania papieża muszą wywrzeć mocne i niekorzystne wrażenie. Katolicy całego świata, wierzący w nieomyślność papieżką, są jakoby obowiązani przygotować się do sta-owej chwili. Gadzinówki berlińskie, uprawiające jako rzemiosło tworzenie Europy, znalazły niespodzianego a poważnego sprzymierzeńca.”

Reorganizacja administracyjna w W. Księżtwie Poznańskim.

Z powodu nowej organizacji administracyjnej w W. Ks. Poznańskim zamieszcza *Magd. Zg.* artykuł, w którym pieje hymny pochwalne na cześć nowej ustawy, a zarazem ironicznie wyzywa Polaków, aby dobrem z niej korzystaniem udowodni, że są zdolni do samorządu, skutkiem czego będą mogli uzyskać z czasem także i autonomię powiatową. Wywody jej brzmią mniej więcej jak następuje:

„Co do spraw ogólnej administracji krajowej, panują w W. Ks. Poznańskim dotąd prawie te same stosunki, co przed r. 1872 w reszcie dzielnic monarchji pruskiej. Dopiero nowa ustawa postawi W. Ks. Poznańskie na stanowisku, na jakim się od r. 1872 już wszystkie inne prowincje pruskie znajdują. Ma to wielkie znaczenie pod względem prawnego stanowiska ludności tejże dzielnicy. Ustawa bowiem oddaje ludności wszystkie środki prawne, jakie w ustawie o kompetencji władz sądowych i administracyjnych sądownych z dnia 30. lip. a 1853 roku przewidziano.

„Ustawa, dotycząca administracji krajowej, zostanie w W. Ks. Poznańskim w zupełności wprowadzona, a z ustawy o kompetencji władz nie zostaną tylko dwa paragrafy zastosowane (§§. 5. i 6.). Co do współdziałania osób świeckich w kolegiach samorządu, zaprowadzono wprowadzić niektóre odmiany, tymczasem przynęca każdy rozszadny, że odmiany te nie dotyczą istoty organizacji, tylko sposobu jej prowadzenia; jeśli dalej W. ks. Poznańskiemu dotychczas nie przynano ordynacji powiatowej z r. 1872 i jeśli w niem nado zachowano i nadal reprezentację stanową w sejmie prowincjonalnym, nie zmniejsza to bynajmniej wartości ustawy samej. Bezważnienia bowiem może życie komunalne i w przyszłości rozwijać się w granicach dotychczasowej stanowej ordynacji powiatowej i prowincjonalnej, a zresztą nie został tam samem rozryw stosunków tamtejszych już ostatecznie zamknięty; nawet przeciwnie oświadczył minister spraw wewnętrznych jeszcze w komisji izby deputowanych wyrażnie i z pewnym naciskiem, że rząd zaprowadzenie ordynacji powiatowej i prowincjonalnej także i w W. Ks. Poznańskiemu uważa za rzecz pożądaną, że jednakowoż przeprowadzenie tego pozostawia trzeba przyszłości. Z oświadczenia tego przebiega rada udzielona Polakom, żeby nasamprzód czynem i wykonaniem nowej ustawy dowiedli, że są do bezstronnej administracji autonomicznej uzdolnieni i że po takim dowodzie spodziewać się mogą także ordynacji powiatowej.”

Dobrze odpowiada na to *Dz. Pozn.* w następujących uwagach, rzucających światło na tamtejsze stosunki:

W gruncie rzeczy cieszy się więc *Magdeburgische Zeitung* z nowej ustawy głównie dlatego,

ZŁOTOWŁOSA.

POWIEŚĆ Z ANGIELSKIEGO.

(Ciąg dalszy.)

Zatrzymała dorozkę i wskoczyła do niej, będąc, o ile zauważył megłem, wielce wzburzoną. Ją wzięła drugą dorozkę i kazałm jechać trop w trop za powozem tej pani, i tak jechaliśmy do zakrętu małej uliczki Nottinghall. Sam zaobserwowałem dokładnie dom, do którego weszła, i wysiadłem także. W tym domu mieszka szwaczka. Wszedłem tam, mówiąc że moja żona pragnie nabyć parę modnych ubiorów i nadejście zapewne nad wieczorem. Kobieta była gadaliwa, więc szybko wciągnęłam ją w rozmowę i niebawem byliśmy ze sobą na bardzo dobrej stopie. Przyjęła nawet szklankę herbaty. Nieznaczenie naprowadziłam rozmowę na lokatorów. Po pierwszej filiżance herbaty wiedziałem wszystko. Powiedziała mi, że kobieta o którą pytałem, jest osobą dystygnowaną, dziwnie jednak smutną, niemającą żadnych znajomych. Ciagle płacze, nie otrzymuje ani wizyt, ani listów, a nazywa się Lambert, pierwsze cyfry imienia jej i nazwiska są M. L.

— Cudu dokazałeś, panie Blackett — zawołał uradowany Bowker — nagroda będzie odpowiednia do zdolności, jakich pan w tym względzie dowiodłeś, daję ci na to słowo. Ale sądzę, że najlepiej będzie, jeżeli rzeczy pozostaną tak jak są, do chwili, w której rozmówię się z moim przyjacielem. Jakiż adres?

— Numer 102, ulica Thompson, a modniarka posiadająca sklepik zowie się Chapman.

— Po długim namyśle powziął pewne postanowienie. Pierwszą jego myślą było powiedzieć wszystko Mauryemu, ale rozejrzawszy się dokładniej w położeniu rzeczy, zmienił zdanie. Mauryce, będąc osłabionym, nie powinien być bezwarunkowo wstawę z łóżka, a jednak gdyby się dowiedział, że znaleziono Małgorzatę, a nade wszystko, iż jest chorą, żadna siła nie mogłaby go za-

trzymać w domu. Przytem Mauryce robiłby wszelkie wysiłki, aby ją skłonić do powrotu... Te i tym podobne kroki jakoteż ich następstwa mogły być fatalne dla chorego, który nie wahaby się w tym razie iść wbrew opinii przyjaciół i świata.

Stary Bowker zdecydował więc stanowczo, że żadna z nowin udzielonych mu przez Blacketta nie dojdzie do uszu chorego dotąd, dopóki oświadcze i naocznie nie przokona się o wszystkim.

Bowker zrozumiał przytem, iż winien działać sam, mimo przykrości jaka mu to sprawiła. Gdy znalazł się przed domkiem pani Chapman, zatrzymał się zmieszany i niezdobywany. Co powie, żeby usprawiedliwić chęć widzenia lokatorki? Chciał bowiem koniecznie widzieć Małgorzatę, a w tym celu musiał ją zejść niepodobnie, bo w przeciwnym razie nie przyjęłaby go z pewnością.

Wszedł do sklepu. Był to ponury pokój, dwa czy trzy gorsety leżały w oknie, w sklepie zaś stała lalka przeznaczona do wieszania kapeluszy i czepeków. Mała pani Chapman wybiegła z frasowania.

— Była to kobietka o wybladłych zreniecach, jasnych blond włosach, zdradzająca wielką nieśmiałość.

— Zdało mi się — zaczął uprzejmie Bowker — że u pani mieszka jedna z moich przyjaciółek... pani Lambert.

— O Boże! jeżeli pan jesteś przyjacielem pani Lambert, to jesteś pan bardzo pożądanym gościem! — zawołała kobiecina wnosząc ku niebu drżące ręce.

— Słyszałem, że chorowała — odezwał się Bowker.

— Ach, tak, jak to dobrze, żeś pan przyszedł! Dziś jest lepiej, ale jaki był jej stan w ostatnich dniach, to trudno odpowiedzieć. Ciągnęła maligna. Mówiła rzeczy, które przerażały moją służącą.

— Pójdę zobaczyć ją natychmiast — rzekł Bowker — znam drogę. Drzwi wprost schodów, nieprawda? Dziękuję pani, trafię sam.

Po tych słowach skierował się na schody, które zatrzeszczały pod ciężarłem gościa. Zapukał, ale nie otrzymał żadnej odpowiedzi. Po chwili wszedł do pokoju.

Dzień miał się już ku schyłkowi, rolety były

na w pół spuszczone, nie odrazu przeto spostrzegł postać spoczywającą na fotelu. Pomimo skrzywienia drzwi postać ta nie ruszyła się.

— Przyjacieli! przagnie widzieć panią, pani Lambert!... — odezwał się Bowker.

— Żadnej odpowiedzi.

Zamknawszy cicho drzwi, posunął się w głąb pokoju. Dziwna mieszanka zapachu lekarstw czy narkotyków owionęła go i zaparła mu oddech: spostrzegł w pół leżąca Małgorzatę z zamkniętymi oczami, jakby zeszytyniała. Złote jej włosy spadały w nieładzie na ramiona. Czyżby już nie żyła? Ale, pochylwszy się nad nią, przekonał się, że oddycha, a ręce jej co chwila otwierają się lub zamykają w skurczu nerwowym. Spozstrzegł karafkę z wodą, przysnął więc parę kropel na twarz nieprzytomnej i ujął ją za puls.

Oprytomił ją i spojrzła na przybysza.

— Czyś przyszedł z jego polecenia? — zapytała głucho. — A zatem nie chce już sam przyjść jak dziś w nocy i patrzeć na mnie zwrócić bezlitosnym i pełnym ironji...

Bowker wstrząsnął głową.

— Jeżeli nie przychodzisz w jego imieniu — ciągnęła dalej — czego żądasz odemnie? Nie widziałam cię nigdy, nie znam...

— Przepraszam, widziałas mnie pan — rzekł Bowker. — Signiję pamięcią w przeszłość. Nie przypominasz sobie już mnie, droga pani Ludlow?

— Jakże mogłabym ci inaczej nazwać, droga pani Ludlow?

— To nazwisko nie jest moje — odrzekła — powtarzam panu, nie jest moje.

— Widzę — odparł na to Bowker — żeś pani zapomniła o naszej rozmowie w „Chalet des Ormes”, tego dnia gdy odwiedził Maurycego.

— „Chalet des Ormes!” Mauryce!... O Boże!... przypominam sobie teraz wszystko — zawołała Małgorzata prostując się nagle i chwytając rękę Bowkera.

— Spokoju, droga pani, spokoju. Wiedziałem, że pamięć powróci.

— To pan jesteś panem Bowker? — zapy-

tała Małgorzata, uderzając palcem w czoło — pan Bowker, którego dzieje opowiadał mi Mauryce! ach! biedny, anielski Mauryce!... Ale w jakim celu pan tu przyszedłeś, wszakże nie on cię tu przysłał?

— Mauryce nie wie, że tu jestem. Był chory, zanadto chory, aby można powiedzieć mu cokolwiek, aby mógł nawet to zrozumieć. Dowiedziałem się, żeś pani znalazła tu schronienie, że cierpisz także — i przyszedłem.

Małgorzata opadła znowu na fotel.

— Wybac mi, panie Bowker — zaczęła niepewnym głosem — wszystko, co jest złownego i niezwykłego u mnie. I ja byłam ciężko chora; chwilami zdaje mi się, że tracę zupełnie przytomność. Dziś wyjątkowo czuję się lepiej. Z przyjemnością widzę pana i dziękuję ci za twoją dobroć.

Stary Wiliam spojrzal na nią.

— Jestem prostym i szczerym człowiekiem — odpowiedział. — Dla mnie nie przysłałaś pani być małżonką Maurycego, muszę zatem przyznać, że bynajmniej nie dobroć mnie tu przywiodła, lecz przywiązanie do przyjaciela...

— Wdzięczna panu jestem za tę otwartość — rzekła Małgorzata. — Stanuję cię tem więcej, ale przy tej sposobności, panie Bowker pragnę powiedzieć ci słów kilka. Ostatni to raz zapewne mówić będę o tej epoce mojego istnienia, spędzonej w „Chalet des Ormes...” Opowiadano ci początek mojego związku z Maurycem?

Bowker potakując skinął głową.

— Wiadomo ci także w jaki sposób go opuściłam?

Wtedy Wiliam Bowker, mając tylko na myśli nieszczęście przyjaciela, spoważniał i rzekł:

— Wczoraj Mauryce Ludlow, który zaledwie może się podnieść na łóżku, tak osłabiony jest jeszcze po chorobie wywołanej twoją ucieczką, opowiedział mi o ile mógł najdokładniej pierwsze twoje z nim spotkanie. Byłem świadkiem waszego ślubu i wtedy już przewidywałem wszystkie cierpienia waszego pożycia. Mauryce powtórzył mi także to, coś mu pani opowiadała ze swego życia i to, jak przeszłość powoli objęła płomieniem twoją wyobraźnię i serce i jak się z nim rozstałaś. Aby uzupełnić opowiadanie, dał mi do przeczytania list lorda Caterhama, starszego brata tego

człowieka, którego nazywasz swoim mężem. Ten ostatni, opuszczając rodzinny kraj, napisał do Caterhama z oznajmieniem, że pozostawia osobę, która, wbrew ogólnej opinji, jest w rzeczywistości prawowitą jego żoną. Lord Caterham od tej chwili począł robić staranne poszukiwania w celu znalezienia opuszczonej. Policja nie zdołała jej znaleźć. Mimo to lord Caterham nigdy nie zniechęcał się do swej pierwotnej myśli odnalezienia prawowitej, a czując zbliżający się koniec...

— Zbliżający się koniec! — zawołała Małgorzata — jako? to znaczy, że...

— Że umarł. Przed śmiercią przekazał jednak owoce swoich poszukiwań człowiekowi, któremu fatalny zbieg okoliczności kazał właśnie przed rokiem spotkać na swej drodze tę samą kobietę; temu, który ją ocalił od strasznej śmierci i który pochlebiał sobie, iż zasłużył przynajmniej na wdzięczność... Poznałaś pan, sądzę, Maurycego...

— Wielki Boże! tego już nado, to Mauryce!... Z własnych ust jego usłyszałem wczoraj to wszystko.

Głęboki jęk wydarł się z jej piersi, ukryła twarz w dłoniach. Gdy po chwili odkryła ją, oczy miała zalane łzami.

— Poznaję grzech, jaki popełniłam względem Ludlowa. Żałuję szczerze i gorąco mego postępowania. Rozpaczyć tylko zdołała popełnić mnie do takiego czynu. Czy ci, co mnie potępiają, doznali jednak kiedy katyśmy głodu? Czy byli kiedy bez dachu nad głową, na bruku? Osądź pan teraz, jak wielka jest pokusa, gdy w takim położeniu widzi się możliwość posiadania dostatecznego domu i miłości szlachetnego człowieka? Jakaż kobieta byłaby na moim miejscu odrzućca to, co mi ofiarował Mauryce? Ale powiedz mi pan, czy Mauryce znajduje się jeszcze w niebezpieczeństwie?

Bowkera zastanowił dźwięk jej głosu przy tych ostatnich słowach, oraz rozpaczyliwy wyraz oczu.

— Niebezpieczeństwo już minęło, ale powtarzam pani, iż jest jeszcze bardzo osłabiony i potrzebuje wielkiej opieki.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

że ona zrówna W. Ks. Poznańskie z resztą dzielnic pruskich pod względem sądownictwa administracyjnego i organizacji władz administracyjnych, jako też administracyjno-sądowych.

Zdaniem jej, staniemy się po zaprowadzeniu nowej organizacji więcej Prusakami, niż dotychczas, i to jest — jak powiada — „najważniejszy owoc nowej ustawy.“ U reprezentantki wielkiej idei państwowej radość taka jest objawem naturalnym, chociaż przy bliższym zastanowieniu sama Magdab. Zg. przyznać musiała, że cieszy się niepotrzebnie. Mimo to, że W. Ks. Poznańskie pod względem administracji zajmowało dotychczas foras — inne stanowisko, niż reszta dzielnic pruskich, panował u nas ten sam system administracyjny, co gdzieindziej, a różnił się — jak zwykło — od stosunków w reszcie monarchji pruskiej tylko większą ostrością i surowością.

Jeżeli zaś Magdab. Zg. sądzi, że nowa ustawa przyczyni się do tem większego napływu urzędników administracyjno-sądowych i policyjnych z prowincji zachodnich, to i w tej mierze objawia radość niepotrzebną, gdyż urzędników z prowincji zachodnich — i to urzędników wszelkiego rodzaju — mamy w W. Księstwie Poznańskim już tyle, że nowych wcale nie potrzeba.

Możemy raczej śmiało powiedzieć, że jeśli ustawa nie odniesie żadnego innego skutku, jak powyższy, my tem mniej będziemy mieli powodu, ażeby jej przyklaskiwać. Co do nas, możemy Magdab. Zg. śmiało zapewnić, że skutek taki jest dla nas porównanie niepożądany, jak w celu swym chybiłoby.

Z wystawy paryskiej.

(Bal wystawowy. — Magazyn Louvre. — Walka byków. — Teatr Ananitów.)

Dla balu i to takiego, który od czasu jak się ludzie balują, do najspanialszych należy — można opuścić nawet opis samej wystawy. Porzucam tedy dziś suche sprawozdanie, a idę na bal. Salomon dla niego była główna nawa i galerja pałacu maszyn — gospodarzami wystawy. Zaproszeń zostało trzydzieści pięć tysięcy — a chociaż bal to był nad bale, to przecież nie uważają go to obecnie za coś nadzwyczajnego, gdyż teraz w Paryżu w ogóle rzeczy nadzwyczajne stały się zwyczajnymi. Oprócz trzydziestu tysięcy zaproszonych, dziesięć tysięcy mogło się jawnie za biletem kupionem. Czerdziesiąt pięć tysięcy osób — to tyle, ile w innej prowincji liczy stołeczne miasto!

Elektryczne światło o sile 500.000 świec napełniało salę takim morzem blasków, że i najczarniejsi usposobieni musieli promieniejąco wyglądać. Sciany obwieszono wspaniałymi gobelinami, klomby kwiatów rozsiadły się tu i owdzie, a wśród nich wodotryski roznosiły chłód ożywczy.

Z uderzeniem godziny 10. pojawił się prezydent Carnot wraz ze swoją małżonką, i natychmiast rozpoczęło się wykonanie programu. Najpierw szereg popisów choralnych — następnie pochody — pochody, jakich zdaje się nikt z obecnych przedtem nie widział.

Do balu tego powrócę jeszcze w następnym liście, wart on bowiem obszerniejszego opisu — tymczasem zaś przejdę do innych rzeczy.

Wielkie magazyny Luwru mają dla swoich gości osobne parowce linje wolnej jazdy tam i napowrót. Obliczono, że jeżeli ktoś chce wszystko widzieć na wystawie, musi 80 kilometrów przebyć. Kto wadraga się przed odbyciem tej drogi pieszo, ten ma do rozporządzenia kilka setek krzesel na kółkach, które przez wszystkie sale przejeżdżają. Do ruchu na wolnym powietrzu służą małe dwukółkowe wozy kryte, prowadzone przez Tonkinczyków w ich właściwym stroju z wielką chętnością i zępczością. W ogólności ruch odbywa się spokojnie i gładko.

Przeciw zaprowadzeniu hiszpańskiej walki byków w Paryżu panowała bardzo silna opozycja, lecz silniejszą i bardziej wpływową okazała się partja, popierająca walkę byków, i ostatecznie pozwolono właścicielowi hipodromu przy rue de la federation na urządzenie walki byków, w której jednak, jak to wyraźnie w urzędowym rozporządzeniu zaznaczono, nie miały być zwierzęta zabijane. Warunek ten odpowiadał w zupełności ustawie z 2. lipca 1850 r. Ale mimo to przed kilku dniami był ów hipodrom widownikiem krwawego epizodu. Podrażniony przez torreadora byk przesadził barjerę, dzielącą arenę od amfiteatru i tylko z wielkim trudem zdołał go na „miejsce walki“ zawrócić. Tu zranił on rogami kilku torreadorów i wreszcie został powalony szpadą. To straszne widowisko wywarło okropne wrażenie na widzach. Zamrliło kilka pań i jeden mężczyzna. Paryskie towarzystwo ochrony zwierząt, któremu już od długiego czasu walki byków nie się podobaly, wniosło do ministra spraw wewnętrznych umotywowane podanie z powodu tego krwawego zajścia, w którym się domaga bezwzględności zakazu tego „ludzkości i nowoczesnej cywilizacji urągającego rzemienia.“ I rzeczywiście ministerstwo spraw wewnętrznych zawiesiło chwilowo przedstawienie walki byków.

Teatr Ananitów zawsze jeszcze wielką robi konkurencję paryskim teatrom. Jules Lemaitre, znany krytyk publikuje o nim w Figarce zajmujący artykuł. „Z dramatu — pisze on — przez nich wystawionego, nie rozumiem słowa. Mogłbym na to przysiąc, że poprostu kłamią wszyscy ci, którzy twierdzą, jakoby „myśl“ sztuki zrozumiali. Za podniesieniem zasławy widzi się obrzydliwą karykaturę ludzkiej istoty. Oblicze, pokryte dziwnymi rysunkami, kończy się kosmykową brodą, przypominającą kłusi ogon. Zaraz potem wchodzi jakiś rodzaj sporego tłumaka, według wszelkiego pozoru dama o wymalowanej na czerwono twarzy. Jakaś druga męska postać, nieco mniej fantastycznie pomalowana, mająca nad oczyma umocowane kule miedziane, wskakuje i podryguje z nogi na nogę na podobieństwo nagle oszalełej żaby. A co za gardłowe tony wydają z siebie te stworzenia! Są to tony, mogące wyrazić jedynie dwójki uczucia: dzikiego gniewu, albo okropnego bólu. Co za muzyka? Najbardziej beznamiętna gmatwanina szalejących derwiszów, okazuje się z porównania niebiańska melodia. To jest muzyka inkwizycyj, towarzysząca torturom, przedsiębrajmy na nieszczęśliwych kacerzach. Co jednak tę produkującą robi przedmiotem strachu i głębokiej odrzy, to okoliczność, że ci aktorzy są netyko straszniejsi, ale także bliźsi. Zaprządkaj, lepsi są rozbawieni Negrzy środkowej Afryki! Należący do tych szczepek są przynajmniej prawdziwymi zwierzętami, nie są śmieszni i komicy. Wszelako dzisiaj dzieje się, że bardzo wielu ludzi właśnie te niemiernie popisy podziwiał. Wycie Ananitów nie jest nawet smutnem. Niemowlam jest przypisywane mu jakiegokolwiek myśli, Krótko mówiąc, jest straszne.

jące. Nie rozumiem, ale ta zolta rasa sprawia na mnie wrażenie, wcale niebudzące zaufania. Przy końcu zwraca się Lemaitre przeciw biurocracemu w Paryżu przeważając „exotyzmowi“ i bardzo gwałtownie cieżki wymierzając przeciw literaturze, która wprowadziła w modę cieżki „zamorszczyznę.“

Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków.

W zeszłym miesiącu odbyły się wybory członków zarządu i asessorów sądu rozjemczego zakładu ubezpieczenia robotników od wypadków dla Galicji i Bukowiny.

Z grona przedsiębiorców zostali wybrani do zarządu:

W pierwszej kategorii (przedsiębiorstwa rolnicze i leśne, młyny) Franciszek Rozwadowski, dyrektor gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie i właściciel dóbr ziemskich, jako członek, a Tadeusz Lange, dyrektor fundacji hr. Skąbka, właściciel dóbr ziemskich jako zastępca.

W drugiej kategorii (drogi żelazne, górnictwo i hutnictwo, przerabianie kruszców, maszyny, narzędzia i t. d.) dr. Mikołaj Fedorowicz współwłaściciel kopalni nafty Siary II. w Skowym, jako członek, a Karol Listowski inspektor i sekretarz kolei państwowych w Krakowie jako zastępca.

W trzeciej kategorii (przemysł chemiczny, materiały do opalania i oświetlania, żywność i napoje) p. Stanisław Niezabitowski właściciel dóbr ziemskich jako członek a Robert Klein, właściciel browaru we Lwowie jako zastępca.

W czwartej kategorii (kamienie i ziemie, przemysł budowlany) Józef Gregor architekt i zwierzchnik stowarzyszenia budowniczych w Czerniowcach jako członek, a Alojzy Leopold budowniczy w Czerniowcach, jako zastępca.

W piątej kategorii (przemysł tkacki, odzież i czyszczenie) Franciszek Strzyżowski właściciel fabryki sukna w Białej, jako członek, a T. Zajacek właściciel fabryki sukna w Białej jako zastępca.

W szóstej kategorii (papier i skóra, drzewo i materiały snycerskie, przemysł poligraficzny) Jerzy Seitz dyrektor tartaku parowego w Czerniowcach, jako członek, a Piotr Preiser dyrektor tartaku parowego w Strazy na Bukwinie jako zastępca.

Z grona ubezpieczonych (robotników i urzędników przemysłowych) zostali wybrani do zarządu:

W I. kategorii: Gustaw Pelz maszynista w młynie parowym p. Thoma we Lwowie jako członek a Leopold Pachel zatrudniony w młynie p. Thoma we Lwowie jako zastępca.

W II. kategorii: Franciszek Schumann, tokarz metalów w warsztatach kolei Karola Ludwika we Lwowie jako członek, a Tadeusz Zima kierownik techniczny fabryki w Peczenyźnie, jako zastępca.

W III. kategorii: Alojzy Kleszczyński c. k. nadzorca fabryki tytoniu w Winnikach jako członek, a Wincenty Buczek gazomistrz we Lwowie, jako zastępca.

W IV. kategorii: Antoni Gruszyński murarz u p. Ramulca budowniczego we Lwowie jako członek, a Michał Jarosiewicz podmajstrzy u p. Ramulca jako zastępca.

W V. kategorii: Karol Rödl, dozorca tkacki w Białej jako członek a Jan Zagórski fabrykant sukna w Białej, jako zastępca.

W VI. kategorii: Antoni Mańkowski towarzysz sztuki drukarskiej w drukarni polskiej we Lwowie jako członek, a Ferdynand Piotrowski, pracownik w fabryce Braci Wexelaków we Lwowie jako zastępca.

Do sądu rozjemczego: wybrani zostali z grona przedsiębiorców jako assesor: Jan Swoboda naczelnik ogrzewalni kolei Lwowsko-Czerniowieckiej w Czerniowcach a jako zastępca assesor: Adam Trzeciński, właściciel dóbr ziemskich w powiecie Krosniańskim.

Z grona ubezpieczonych: zostali wybrani: jako assesor Emeryk Worobecki pracownik w fabryce Braci Wexelaków we Lwowie, a jako zastępca assesor: Adam Nadachowski; asystent warsztatów kolei Karola Ludwika we Lwowie.

KRONIKA.

Wiadomości osobiste.

Namiestnik Kazimierz hr. Badieni, wyjechał wczoraj kurjerskim pocigiem na dwa tygodnie do Buska. — Komendant korpusu w Krakowie ks. Windischgrätz, wyjechał wraz z małżonką do kapel morskich Zandvoort w Holandji, z kądem następnie zwidzi wystawę paryską. — Metropolita Sembratowicz wyjechał na dłuższy czas do Uhnowa. — Dr. Oskar Widman, prymarjusz szpitala, wyjechał do Krynic na sześciotygodniowy pobyt.

Nekrologia. We Lwowie zmarł Ludwik Miśkiewicz, przeżywszy lat 67.

Kalendarz. Środa (17.): Aleksego. Wschód słońca o godzinie 4. min. 23. zachód o godzinie 7. min. 45.

Kalendarz myśliwski. W lipcu wolno polować na jelenie, kozły (rogacze) i ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Z życia towarzyskiego. Ślub hrabianki Krystyny Tyszkiewiczówny, córki hr. Jana Tyszkiewicza, b. kuratora honorowego szkół powiatu borysowskiego, z hr. Andrzejem Potockim, odbędzie się w rezydencji ich zw. „Waka“ pod samem Wilnem. Na weselu w d. 3. września, jak donosi Kraj, będzie do stu magnatów i osób wysoko postawionych, polskich i obcych, między innymi ks. Lichtenstein, znany prezes konserw. ligi parlamentu austriackiego.

Dnia 27. bm. odbędzie się we Włostowicach w Królestwie Polskiem ślub adwokata kraj. dr. Pawła Dąbrowskiego ze Lwowa, z panną Ewą Lecką, właścicielką dóbr ziemskich.

Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we czwartek, dnia 18. bm. o godzinie 6. wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym jest między innymi: Wnioski dotyczące regulacji ulic i placów miasta Lwowa i sprawa podniesienia udziałów złożeń przez gminę miasta Lwowa w Towarzystwie ochrony Teatr polskich.

Następnie odbędzie się tajne posiedzenie. **Wspaniała uroczystość** odbyła się wczoraj w gmachu tutejszej ek. prokuratury skarbu. W pięknie udekorowanej dywanami i kwiatami sali obrad na pierwszym piętrze zgromadzili się o godzinie 10-tej przed południem w pełnej liczbie urzędnicy prokuratury, by oddać hołd i cześć zasłużonemu panu radcy dworu i prokuratorowi skarbu, dr. Edwardowi Podlewskiemu w dzień 40letniego jubileuszu służbowego. Nie brakło także i tych, którzy w prokuraturze skarbu swój zawód rozpoczęli i tam pod kierunkiem szanowanego jubilat pierwsze stawiali kroki, obecnie zaś gdzieindziej zajmują stanowiska. Na czele tych prof. Balasits, radca namiestnictwa Laskowski,

stępnego dnia w parku koncert. Mały „Hans“, synek Lindaua, odrysywał grających cyganów. Ale dziwny przypadek chciał, że znakomite pismo niemieckie Nord und Süd umiesciło w swoich łamach bardzo zajmujący artykuł Pawła Lindaua o muzyce cygańskiej, grającej pewnego razu w Cismeginie w Rumunii, w którym mówiąc osobliwie o cyganach rumuńskich, wspominał także o węgierskich muzykach „narodowych“. Między innymi napisał Paweł Lindau w tym artykule o grze cyganów rumuńskich: „Tu jednak nie można było zauważyć wcale owego dziwnie bolesnego łkania, kwilenia i podpadającego pod zmysły radosnego nawoływania, którego dobytek ujął ze swoich skrzypców i cymbałów węgierscy cyganie; z bolesnym żalem myślałem o grających na skrzypcach brunatnych młodzieńcach, których słyszałem w Buda-Peszcze, a których ku wielkiej radości w Szekesie albo Tatra-Füred, jak się teraz nazywa miałem znowu natrafić — o typowych, prawdziwych i jedyńskich cyganach — tak jest, prawdziwych, choćby, dajmy na to, nie byli nawet tak prawdziwymi historycznie, jak Rumuni, niezrównanych graczy czaradza z Koszycy ze swoim eleganckim prymaem Racz Gyula na czele. To byli prawdziwi mistrze natury! Eljen! A w porównaniu do tych Węgrów byli cyganie rumuńscy, których, jak sądzę, także Lautarami nazywają, nędznymi partaczami!“

Paryżanki, te z półwiatka, wynalazyły sobie nową rozrywkę. W wielkim hipodromie, w Paryżu, daje przedstawienie trupa Buffalo-Billa, który przybył z całym taborem oryginalnych Indian i t. zw. „cowboysów“, czyli chłopów, pilnujących trzoły i koni od napadów dzikich. Codziennie wienie, między innymi numerami programu, odbywa się rabowanie poczty przez Indian. Owóż gwiazdy paryskiego półwiatka ubiegają się na wycieczki o miejsce w staroswieckiej karocy pocztowej, która ma być przed dzikich napadniętą i następnie pozwalają oswojone się z ręk Apachów i Komachów przez rycerskich „cowboysów“. W ogóle trupa Buffalo-Billa śledzą jeszcze ciągle tłumy publiczności, a hipodrom jego jest jednym z najbardziej uczęszczanych miejsc rozrywek na wystawie.

Widownia smutnej katastrofy była rzeka św. Maurycego w Kanadzie, w dniu 22. z. m. Łódź parowa runęła z wysokości 100 stóp w głąbie z wodospadu, oddalonego o 8 mil od miasta. Wszyscy pasażerowie, w liczbie 15, oraz 5 ludzi załogi, utonęli. Gdy łódź była w środku rzeki, zepsuło się coś w maszynie i prąd uniósł statek między wodospady, czemu już ani załoga, ani stojąca na brzegu publiczność, zaradzić nie była w stanie.

Dwaj turyści Andrzej Klein i Franciszek Bernaczek, którzy wybrli się z Wiednia na Grossglockner, stali się wraz z przewodnikiem alpejskim Piotrem Pichlerem ofiarą katastrofy. Pichler i Klein zginęli na miejscu, Bernaczek ciężko skaleczony. Wypadek spowodowała, zdaje się, nieostrożność przewodnika, który runął pierwszy w przepaść i pociągnął za sobą turystów.

Podarunki dla Kossutha. Goście węgierscy, bawijący obecnie w Turynie, wręczyli Kossuthowi szereg upominków z ojczyzny; wybrane one zostały tak, aby nie sprzeciwiały się zasadzie Kossutha, który nie przyjmuje podarunków kosztownych. Między innymi zasługują na wzmiankę kaszka z kryształu górskiego, oprawiona w piękną rzeźbę węgierską z XVI wieku, do której wszyscy członkowie deputacji włożyli swoje karty wizytowe. Panie przywoziły z sobą artystycznie odrobioną szkatułkę z żelaza, napełnioną ziemią rodzinnego miejsca Kossutha, Monoku, w komitacie Zemlęński. Siostrze Kossutha, pani Rutkay, ofiarowały panie stare klejnoty, tżkie, jakie matrony węgierskie nosiły przed laty.

Z albumu pesymisty. ...Frazy oszukują na chwilę głód lub ból, lecz w rezultacie nie przeskadzają z nich uierać.

Na ulicy. Mąż i żona przechodzą około wystawy magazynu szewskiego.

Zona robi uwagę: — Patrz, mam dziurawą bukię!

Mąż żywo: — Dlaczegoż mi o tem nie powiedziała wcześniej? — zostawiłm się być w domu...

Korespondencja Redakcji. Pan B. B. w Godach. Nadesłanej korespondencji nie umieszczamy ze względów utylitarnych. Co się stało, przypało — czekać należy jak się p. O. dalej zmanifestuje. O korespondencję prosimy.

Cenzorowie Banku krajowego. Wydział krajowy zatwierdził na propozycje Banku krajowego następujące osobistości na cenzorów działu wekslowego: Bolesław Augustynowski, Józef Baczewski, hr. Stanisław Badieni, Maksymilian budyński, Emil Brajer, Jan Brajer, Salomon Buber, Jakob Dische, Maks Epstein, Aleksander Getritz, Władysław Gubrynowicz, Jakób Klarfeld, Andrzej Kochoanowski, Tadeusz Lange, Stanisław Markiewicz, Michał Michalski, Juliusz Reiss, Franciszek Rozwadowski, Ignacy Rüssmann, Karol Schoeyer, August Schellenberg, Henryk Sokal i Leoncjusz Wybraunowski.

Wiadomość, iż najstarsza córka ks. Walji wychodzi za mąż, przejęła Anglię radością. Radość ta była o tyle większą, gdy się dowiedziano, że nie będzie to małżeństwo konwencjonalne, lecz małżeństwo z miłości, a zmieniła się prawie w zachwyty, gdy publiczność wyczytała, że narzeczonym jest nie obcy, lecz poddany angielski. A cóż dopiero, gdy femy rozniósł, że gdy królowa dała na to małżeństwo swoje pozwolenie, księżniczka Ludwika rzuciła się w objęcia babki i ze łzami wdzięczności dziękowała jej, że nie przyznała jej zaślubić jednego z tych „poor, horrid, stingy German Princes“ — biednego, brzydkiego, skąpego niemieckiego księcia — księżniczka wydała im się tedy istną bohaterką, do szpiku Angielką, a Anglii i Angielki rozczuliły się o tyle, o ile Anglii i Angielki mogą się rozczulić. Nadeszła jednak ten nieunikniony w życiu „quart d'heure de Rabelais“; królowa zażądała posazku dla wnuczki, a jednocześnie pensyji dla najstarszego syna następcy tronu. To było zimną wodą na wszystkie sentymenty i piękne słowa! Posazek skromniejszy, 20.000 talarów rocznie i 100.000 talarów na raz wypłacone, to nie więcej, co wydaje na toaletę rocznie niejedna żona bawelnańca lub wełnańca księcia, dla księcia zaś tylko 40.000 talarów rocznie, dochód miesięczny niejednego panica. Mimo to rweste i wrzawa. Ze księcia, który ma być kiedys królem Anglii, kraj utrzymywać musi, to jeszcze pół biedy, zważywszy, że ojciec jego jest niemającym — lecz dawać posaz księżniczce, która wychodzi za mąż za magnata, mającego około 80.000 funtów szterlingów dochodu, to już za wiele, tembardziej, że parę milionów ludzi jest obecnie w „workhouseach“ — domach przytulku — utrzymywanych kosztem kraju, a milion rack daremnie szuka pracy. Nadto królowa Wiktorja ciągle oszczędza, bardzo jest bogata, dlatego nie wyposaża sama, jak inni śmieiali, swych dzieci i wnuków. Lojalne ogana odpowiadają na to, że monarchja kosztuje Anglię o wiele mniej, niż kosztuje Amerykę lub Francję republikę, gdzie, kto może, to w skarbie publicznym ręce macza; i że nadto królowa, której lista cywlna jest stosunkowo bardzo małą — około 280.000 funt. szterl. — i która nie

robi, jak jej poprzednicy, dźngów, ma do tego prawo, aby kraj jej rodzinę utrzymywał.

Koniec końcem, wybrano komitet, złożony z 23 członków parlamentu, który kwestję „Royal Grants“ ma zbadać i raz na zawsze zdecydować, którzy członkowie rodziny królewskiej mają pobierać pensje i w jakiej wysokości. Ze w dworu z tego wszystkiego bardzo niezadowolony, rozumie się samo przez się.

Zemsta żydów. Z Warszawy donoszą dnia 11 bm.: „We wsi Lewaszwów, w pow. opatowskim, zamieszkała rodzina Grandsteinów, zajmująca się gospodarstwem rolnem i handlem. Małżonkowie Moszek i Chana Grandsteinowie, oprócz 4-letnich synów, mieli córkę Surg, która poznała się z katolikiem Ignacym Rusinowskim, postanowiła go zaślubić i jednocześnie przyjąć wiarę chrześcijańską. Ślub i chrzest Surgi istotnie nastąpił w sierpniu r. z. i Sura na chrzcie św. otrzymała imię Rozalja. Już na kilka miesięcy przed ślubem, Rozalja, obawiając się oporu ze strony swoich rodziców, uciekła potajemnie z domu i schroniła się do SS. Miłosierdzia w Kobylanach, a następnie po ślubie zamieszkała z mężem u znajomych swoich Kierzkowskich. Zaledwie nowożeńcy przybyli do swego mieszkania, tegoż samego dnia jaższe przybyło do nich około sześciu żydów z rodziny Rozalji, a pomiędzy nimi i matka, Chana Grandsteinowa, która widocznie po długich poszukiwaniach zdołała wysledzić mieszkanie nowożeńców i już ochrzczoną siostrę córki. Zarówno matki, jak i zgłaszającego się później jej ojca, Moskza, nie wpuszczono do domu. Wreszcie przybył do mieszkania Rusinowskich i brat Rozalji, Mendel, którego również z początku nie chcieli wpuścić do mieszkania.

Mendel jednak z dziecina zaczął przemawiać, iż przybył do celu wypytania się, jak ma sobie postąpić, gdyż sam także ma zamiar przyjąć wiarę chrześcijańską. To usposobiło przychylnie siostrę jej Rozalję, poprosiła go do pokoju i odtąd zechodziło do nich kilka razy, a ostatni raz, było to w połowie października r. z., Mendel był u nich na objeździe i ponieważ oświadczył, że potrzebuje jechać do Radomia, siostra przeto obiecała dać mu trochę pieniędzy na drogę i wyszła z pokoju, żeby zmienić grubszy papier. W mieszkaniu zostali tylko Kierzkowskie, i Mendel Grandstein przyprosił soli, gdyż po objeździe chciał zjeść cebulę. Kiedy mu podano drewnianą solniczkę ze ścianą, Mendel maczał cebulę w soli kilka razy i potem sam solniczkę powiesił na poprzednim miejscu. Wtedy to, jak się później wyjaśniło, Kierzkowska widziała, jak podczas jedzenia i maczania w soli cebuli, Mendel wyjął z kieszeni jakiś papierek, trzymał go w rękę, a później znów schował go do kieszeni. Mendel powrócił do domu swych rodziców, a tegoż dnia wieczorem Rozalja ugotowała kartofle na kolację i posoliła je solą z solniczki ze ściany. Zaledwie jednak z mężem zjedli po kilka łyżek tych kartofli, gdy oboje uuzili duszność i potem porwały ich torsje, które trwały do rana dnia następnego. Dla próby wrzucono dnia następnego nieco soli z solniczki do pompy dla świnia, która niezadługo zdechła po zjedzeniu ją. Zaraz po wypadku tym nastąpiło podejrzenie, że Mendel wyspał do soli jakieś trucizny, tem więcej, gdy Kierzkowska opowiedziała teraz co widziała, i gdy więcej prócz Mendla w pokoju z obcych ludzi nie było. Mendla zaraz aresztowano, sól z solniczki i kartofle zabrano do analizy i wykryto w nich znaczną ilość arseniku, którą, zdaniem lekarza, można było nawet otruć kilka osób. Przy rozwinięciu śledztwa oskarżony o usiłowanie otrucia Mendel Grandstein na winy się nie przyznał, utrzymując, że nawet po objeździe u siostry wcale soli nie używał; dalej zeznał, że wcale nie miał zamiaru przejścia wiary chrześcijańskiej, a tylko siostra go do tego namawiała. Sprawę Grandsteinja sądził w I. instancji sąd okręgowy w Radomiu, który po wyroku świadków i rozpraw sądowych uznał Grandsteinja za winnego usiłowania otrucia, i że śmierć nie nastąpiła jedynie z przyczyn od niego niezależnych i skazał go na pozbawienie wszelkich praw stanu i osadzenie na lat 4 do ciężkich robót. Grandstein na wyroku tego apelował do izby sądowniej, która w departamencie II. kryminalnym w tych dniach rozpoznawała jego sprawę i po wysłuchaniu całego jej przebiegu, oraz rozpraw sądowych, wyrok sądu okręgowego pozostawiła bez zmiany.

Konkurs. Redakcja *Magalego Świata* ogłasza konkurs na powieść dziejową. Ma ona obejmować 2 arkusze druku i być osnutą na te dziejow polskich z krótkiej epoki, było ono z czasów Sobieskiego, Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Barwy a przystępny dla młodzieńców go wieku sposób opowiadania, czystość języka i przedstawienie danej epoki, oto główne warunki, których przy ocenianiu domagać się będziemy. Praca, uznana za najlepszą, otrzyma nagrodę w kwocie 50 zł. Inne prace, czyniące zadość wymienionym warunkom, ale nie dorównujące nagrodzonemu utworowi, nabędzie redakcja chętnie na własność po poprzednim porozumieniu się z ich autorami.

Autowicie, zamierzający wziąć udział w konkursie, zechcą swe prace nadesłać redakcji *Magalego Świata* najdalej do 15. listopada br.

Na utworze należy umieścić, zamiast podpisu, godło i tem samym godłem zaopatrzyć zabezpieczoną kopertę kryjącą kartkę z nazwiskiem autora.

Kopertę, dołączoną do pracy, której przypadnie główna nagroda, otworzy sąd konkursowy zaraz po zapadnięciu wyroku. Po zapadnięciu wyroku konkursowego będą mogli autorowie prac nieodznaczonych odebrać je z redakcji.

Zwycięstwo przemysłu krajowego nad konkurencją zagraniczną. Z przyjemnością przychodzi nam zaznaczyć fakt, że krajowa fabryka Portland Cementu w Szczakowej otrzymała dostawę cementu dla Magistratu miasta Lwowa oraz do obecnie budującego się gmachu kasy oszczędności. Dotąd bowiem sprowadzano do budowl miejscowych wyłącznie pruskim cementem. Naszemu krajowemu a bardzo poważanemu przedsiębiorstwu, produkcja bowiem jego roczna na razie wynosi 20.000.000 kilgr., z czego najliczniejszego powodzenia, jakoteż ażeby pruski produkt odtąd raz na zawsze z naszego kraju wyrugowany został.

Do Towarz. Stanisława Staszca przystąpiła jako członek „Czytelnia akademicka“ we Lwowie, na mocy uchwały wydziału z 10. lipca 1889.

Marsz żałobny utworu p. Wilhelma Czerwińskiego, wydany w zakładzie litograficznym p. Przyślaska, nakładem kompozytora, pt. „Lombre de ma mere“ jest jednym więcej utworom tego płodnego muzyka, jedną kompozycją więcej, wzbogacającą naszą literaturę muzyczną. Wszystko się tu łączy, melodia z bogactwem harmonji i wdzięk z powagą rytmów marszowych. Utwor jestto fortepianowy i powinien mieć znaczny pokup u naszych licznych miłośników muzyki.

Muzyka 30. pp. pod kierownictwem kapelmistrza p. Rolla, grać będzie dzisiaj przed główną strażnią wojskową. W program wchodzi walc p. Rolla, fantazja Baeha, poutpourri Helmshegera, marsz Tymolskiego itd. Początek o godz. 6. wieczorem.

Drobne ogłoszenia.

Zwracamy uwagę naszym inzerentów, iż chwilą otwarcia nowego lokalu naszej Administracji (plac Marjański 1. 7. od frontu) drobne ogłoszenia są codziennie wykładane w oknie wystawy. Nadto zawiadamiamy interesowanych, że wraz z ogłoszeniami najmu lokalności, Administracja przyjmować będzie bezpłatnie plany lokalów oraz bliższe szczegóły, a tak jeden jak drugie przybijane będą na odrębnej tablicy, tak, że jak najszersze koła publiczności będą je mogły przeglądać.

Zwykle ogłoszenia będą również przybijane na tablicy i w ten sposób wszystkim do przeczytania dostępne.

Administracja „Dziennika Polskiego.”

CYRK ALB. SCHUMANN

na placu Castrum

Dziś we Srodę 17. Lipca 1889.
WIELKIE PRZEDSTAWIENIE.
 CENY MIEJSC: Łoże dla 4 osób 6 złr. — Fotel pierwszorzędny 2 złr. Drugorzędny 1 złr. 80 ct. — Trzeciorzędny 1 złr. 50 ct. — I. Miejsce 1 złr. — II. Miejsce 60 ct. — Galeria 30 ct.

Orkiestra pod kierownictwem pana BARANKA.
 Początek koncertu o godzinie 7 1/2. Początek przedstawienia z uderzeniem godziny 8. wieczorem.

Kasa dzienna otwarta od godziny 11.—2. w południe a po południu od godz. 5 do końca przedstawienia. Podczas prz. rwy wolno P. T. Publiczności z iść i foteli oglądać stajnie cyrkowe.

Psów nie wolno ze sobą wprowadzać. Szczegółowe programy dostać można w cyrku po 10 ct. Codziennie wielkie przedstawienie. W Niedzielę i święta dwa Przedstawienia.

Jutro wielkie przedstawienie ze zmienionym programem i występ pogromcy zwierząt p. J. SETHA.

Doniesienia rozmaite.

po 1/2, conta od wyrazu.

Młodzieniec z dobrego domu z ukończoną 4tą klasą gimnazjalną, znajdzie umieszczenie jako nezeń w mojej aptece w Niżankowicach. W. Włodzimirski. 471

Kamienica piętrowa nowa we Lwowie jest do sprzedania. Bliższa wiadomość Rynek 1. 45 w sklepie jubilerskim Juliana Strzeleckiego, we Lwowie.

Studencki znajdy wygodne pomieszczenie, troskliwy dozór i opiekę mężką pod przystępnymi warunkami. Na żądanie korepetycje, nauka fortepianu i języka francuskiego w domu. Ulica Żulińskiego (przedtem Gliniańska) 1. 3, II. piętro.

Uczeń VII. kl. gimnaz. poszukuje miejsca przygotowanego do wstępnego lub poprawkowego egzaminu na prowincję, ręcznie za takowe postępowanie i pewny wynik. Adres i warunki proszę podać do Administracji „Dziennika.”

Studencki znajduj umieszczenie po wakacjach, z wiktem, usługą i rodzicielską opieką, pod przystępnymi warunkami przy ulicy Żulińskiego, 1. 13 II. piętro, drzwi nr. 16.

Osoba inteligentna, wdowa, w średnim wieku, doskonale obznajomiona z gospodarstwem wiejskim wszelkich rzęzi, życzy sobie przyjąć ten obowiązek. Bliższa wiadomość: pani Cieszyńska w Ryнку 1. 43, we Lwowie.

Personalcredit z 6 Percent erhalt. ten prompt und discret Beamte, Officiera, Gewerbetreibende und alle Diejenigen, welche regelm. Jahrl. Wohnung besitzen, auf 1/2, jährige oder 25 monatl. Restzahlungen. Adresse: J. G. G. Budapest, Seminsgasse 19. Behufe Antwort ist 15 kr.-Briefmarke beizulegen. 451

Na sprzedaż z wolnej ręki **realność** w Jednopiętrowa, położona w śródmieściu we Lwowie, o dwu frontach. Wyjaśnienia udziela Konstanty Lewicki, ul. Korniański 1, II. piętro. 466

Kandydat notaryalny, znajdy umieszczenie w kancelarii notaryjskiej w Wiśniowcu.

Bardzo dobre poleony, tylko **asystent farmacji**, znajdy od 1 sierpnia umieszczenie w aptece Juliana Nowickiego w Pezanizynie. 465

Majątek na Podolu galicyjskim (na nad granicą o milę od stacji kolejowej) położony, złożony z dwóch folwarków w łącznej ilości 800 morgów ornej ziemi i 500 morgów lasu 32-letniego, z drzewostanem dębowym przeszło 1000 sztuk, z dwoma dworami i b. dykani gospodarzami aurowanami, młynem, z zasiewami i t. d. jest natychmiast pod bardzo korzystnymi warunkami do sprzedania. Bliższej wiadomości udzieli Dr. Alfred Kwiatkowski, adwokat w Tarnopolu.

Mieszkania i sklepy.

po 1 cencie od wyrazu.

5 pokoi, kuchnia III. piętro; **2 pokoje** kawalerskie II. piętro. Grodzickich 2 (róg Dominikańskiej i Ryнку). 457

5 pokoi (3 frontowe), kuchnia z przytulnią, 5 należytościami, parter. Ul. Kopernika 20. Bliższa wiadomość w handlu Edw. Gebhardta, plac Marjański 7.

Przy ulicy Gołębiej 1. 15 do wynajęcia od 15. Sierpnia b. r. pomieszczenie parterowe składające się z 5 lub 7 pokoi, werandy, kuchni, pralni i kąpeli, z przytulnią i ogrodnictwem. Bliższej wiadomości udzieli Dr. Alfred Kwiatkowski, adwokat w Tarnopolu. 451

Dla nie zważających na mody!
 Handel sukna i towarów wełnianych modnych
 pod firmą: 1283 e
JAN WALLACH I SYN
 we Lwowie, Rynek liczb 33
 Rok założenia 1841
 poleca materje wiosenne i letnie roku zeszłego jako też i resztki tychże po grubo niższych cenach.

Miejskie źródło Teplitz (Cieplice).
 Smaczny i bardzo zdrowy napój stołowy.
 Uznany przez powagi lekarskie. 1473 a
 Broszury i cenniki rozsyła na żądanie:
Zarząd zdrojowy wód mineralnych Gminy Teplitz w Czechach.
 Główne zastępstwo dla Galicji i Bukowiny: Eljasz Menkes, Jagiellońska, 17. **Sprzedaj w składach wód mineralnych:** W. Goldbaum, ulica Karola Ludwika, 29 i Rejtana 8; Mendrochowiczka, Rynek 44; Weureb, ul. Karola Ludwika 33, i w aptekach Z. Ruckera i Rappaporta (Rynek).

JAWORZE na Szlaku anstr. (Ersdorf)
 Zakład hydropatyczny i letnisko. Uzdrowisko klimatyczne. Kuracja elektryczna, Massage i mleczna itd. Sezon od 1. Maja do 30. Września. Lekarz **Dr. Edm. Kowalski**. Poczta, telegraf, stacja kolei żelaznej. Wyjaśnienia i broszury przesyła Inspekcja Zakładu.

Apteka w Przemyślanach
 poszukuje 1624
Asystenta.

Gąbki powozowe, duże,
 od 50 ct. do zł. 1.20 za sztukę,
 poleca **HANDEL** 1417 a

St. Markiewicza
 we Lwowie, w Ryнку, 1. 42

Farby olejne do malowania okien, drzwi, podłóg, sztachet i t. p.
 Farby olejne do dachów i fasad.
 Farby do fasad w wapnie rozpuszczalne.
 Farby do fasad w płynie t. z. „Lapindensfarbe”
 poleca 1608 d
Józef Hanke
 we Lwowie, Rynek 1. 38.

Ważne dla Pan!
 nowy, łatwy sposób robienia dywanów oryginalnej metody
dywanów Smyrnieńskich.

Nauki udziela w Zakładzie robót artystycznych, ul. Kopernika 1. 12, pani **Teofila Kriegshaber**, która przyjęła **jedynę** zastępstwo na Galicję wielkiej fabryki dywanów Smyrnieńskich i posiada zarazem skład wszystkich potrzebnych materiałów, i prawdziwą włóczkę angorską po cenach fabrycznych bardzo przystępnych.

Pierwszy c. k. koncesjon. i przez Wys. Ministerstwo subwencjonowany
ZAKŁAD KROWIANKOWY
 pod kontrolą i nadzorem władz zdrowotnych
 Wiedeń, Alserstrasse 18. 108
 Rozselka codzienna świeżej krowianki pod gwarancją przyjęcia się.
HAY, lekarz.
 Krowianka do szepienia dwojga dzieci wystarczająca złr. 1.

REGENERATOR WŁOSÓW
 POWSZECHNIE UZNANY
Pani S. A. ALLEN
 przywraca włosom siwym, szpakowatym i spłowiałym kolor, pokrywa pierwotny i piękność młodzieńczą. Odnawia ich żywotność, siłę i dzielność porostu. Spłzka lupież w krótkim czasie. Jestto preparat niemający równego sobie. Wydaje zapach wykwintny i delikatny. Występną się podobnie i naśladownictwa.
 Fabryka: 92 na Dalwarze Sebestopolskim w Paryżu; w Londynie i w Nowym Jorku.
 We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego, Z. Ruckera i w głównych magazynach perfum. 536

Zród arcyksiężny Stefani
Kronoforska Szczawa
 Najprzyjemniejszy napój orzeźwiający.
 Przepisany przez arcyksiężną Stefanię.
 Skład główny we Lwowie u Rudolfa Weinreba, ulica Karola Ludwika liczb 33. 1612

Zniżone ceny nafty.
R. DITMAR
 WE LWOWIE
 główny skład galicyjskiej nafty niezapalnej
WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
„R. Ditmara Petrolu niewybuchowego”
 (Ditmars, Sicherheits Petroleum)
 sprzedaje 1 litr nafty salonowej podwójnie rafinowanej 22 cent. „gospodarskiej” 20 „R. Ditmara niewybuchowej” 32 „
 Przy jednorazowym zakupie lub przedpłatach na częstotliwy odbiór opuszcza { przy 10 litrach 2 centy na litrze przy beczkach ważących około 140 kilo stosowny rabat
 Bezpłatna dostawa do domu od 5 litrów zaczawszy we własnym wozie.
 Telefonu Nr. 226. 1 35
Tylko nieeksplodująca nafta.

KOKS! KOKS! KOKS!
 wyborny materiał opalowy, dla kowali i domowego użytku nader przydatny, jakoteż 1631
Maż, maż, maż
 do smarowania dachów i materiałów budowlanych rozmaitego rodzaju, posiadamy znowu w najlepszej jakości, na składzie.
Zarząd Zakładu gazowego we Lwowie.

Patent.
 Uzyskawszy patent c. k. Ministerstwa handlu i przemysłu z dnia 5. marca 1889 r. na krążki betonowe własnego pomysłu, odznaczone medalem srebrnym na wystawie w Krakowie, służące do budowy studzien, r. zerwoarów i t. d. mam zaszczyt donieść, iż takowe i nadal sprzedaję po cenach cennikowych.
 Zastrzegam się przed naśladowaniem i nadmieniam, iż takowe sądownie dochodzić będą.
 Nadmieniam również, iż w miejscowościach bardziej odległych wykonują krążki na miejscu.
 M. Zieleniewski fabryka wyrobów betonowych i skład wszech potrzeb technicznych. Kraków, ul. św. Marka 31. 1611
 Z głębokim szacunkiem
M. Zieleniewski.

NIE MA BÓLU ZĘBÓW
 kto używa
WIELEBNYCH O:O: BENEDYKTYNÓW
 Opactwa w SOULAC (Gironde)
 Dom MAGUELONNE, Praceur
 2 MEDALE ZŁOTE: w Brukseli 1889 i w Londynie 1884 r.
 NAJWYŻSZE NAGRODY
 WYNALEZIONY przez Praceur
 w roku 1373 PIOTRA BOURSAUD
 «Codzienne użycie kilku kropli Elixiru do Zębów Ojców Benedyktynów rozpuszczonych w pół szklanki wody zapobiega i leczy próchnienie zębów, które bieli i zmniejsza jak również odświeża i utwierdza dziąsła wybornie.
 «Oddajemy prawdziwą usługę naszym czytelnikom zwracając ich uwagę na ten starożytny i użyteczny preparat najlepszy ze środków leczących i jedynie zapobiegających wszelkim cierpieniom zębów.»
 Dom zakłady w 1807 r. **SEGUIN** 3, ulica Huguerie, 3 BORDEAUX
 w Poznaniu w aptece P. D. Mankiewicza, w składzie perfum P. Razera i w wszystkich aptekach i składach perfum. — Znajdują się we Lwowie w apt. PP. Mikolascha, Wewiorskiego, Błusznickiego i w składzie perfum P. J. Zuhar, w Krakowie w apt. PP. Redyka, Wisniewskiego, Trauszyńskiego i Siodleckiego, i w magazynie perf. P. Donning.

KAKAO
 (odtłuszczone proszkowane), które na podstawie rozbioru chemicznego, dokonanego przez Wgo prof. Dra Olszewskiego w Krakowie, Świątynie Towarzystwa lekarskiego Krakowskiego ocenilo i poleciło jako przetworzony dietetyczny — wyrob
HENRYK TRETER
 PAROWA FABRYKA CZEROKOLADY we Lwowie, przy ulicy Kopernika 3.
 Cena za 1 kilogr. Kakao w puszkach bliższych 3 złr. 20 ct. Kakao to posiada pod ścisłą kontrolą komisji lekarskiego krakowskiego. 1363

KANTOR WYMIANY
 c. k. uprzywil. galic.
AKCYJNEGO BANKU HIPOTECZNEGO
 kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety pod warunkami najprzystępniejszemi
5% Listy hipoteczne,
 jako też
5% Premiiowane Listy hipoteczne,
 które według prawa z dnia 1. lipca 1868 (Dz. P. P. 38 Nr. 93) i najwyż. postan. z dnia 17. grudnia 1871 r., mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych publicznych, kaucyj małżeńskich, wojskowych, na kaucje służbowe i wadja są w tym kantorze do nabycia.
 Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezwzględnie po kursie dziennym bez doliczenia prowizji. 1011

APTEKA POD GWIAZDĄ
PIOTRA MIKOŁASCHA
 we Lwowie
 poleca środki własnego wyrobu, za których nieszkodliwość, skuteczność, prawdziwość i sumienne sporządzenie ręczy:

Wina lecznicze, jedynę, które przez największe znakomości lekarskie, jak przez dra Brana, dra Draschego, dra Spätha, dra Lorinsera we Wiedniu, przez dra Biesiadkiego i wszystkich niemal lekarzy we Lwowie, Krakowie i Czerniowcach świadectwami odczęgólniającymi zaszczytowane zostały i przez tychże codziennie ordynowane bywają, jakoto:
Wino hiszpańskie chinowe, chinowo żelaziste, pepsynowe, zwienione, (rubarbarowe), peptonowe.
Wody lecznicze gazowe: Woda gazowa gorzka, środek przeciwdrobnoustrojowy. Woda gazowa alkaliczna, szczawa alkaliczna o wiele skuteczniejsza jak szczawa podobna naturalna. Woda gazowa magnowa, przeciw zgadze, kwasom żółdkowym, przy kłtaczce. Woda gazowa żelazista, zawiera żelazo w połączeniu, które przez organizm bardzo łatwo przyswajane bywa. Woda gazowa jodowa i bromowa zawiera jod względnie brom w ilości 10 razy więcej jak najsilniejsze wody rodzime, pierwsiatki to zawierające. Woda gazowa litowa przeciw cierpieniom pęcherza i nerek, przeciw gościowi, reumatyzmowi i t. p. Woda gazowa salkylowa jest do użycia daleko przyjemniejsza, jak kwas salkylowy lub salkylian sodowy w jakiegokolwiek innej postaci, prztem nie wywołuje niestrawności, jak inne preparaty salkylowe. **Leniwada gazowa** angielska, środek łagodnie przeczyszczający dla dzieci i dla węższych kobiet.
Proszek młyny. Środek nader odżywiający, który zawiera daleko więcej części pożywnych, aniżeli ekstrakt młyny.
Oceł odwadniająca i desinfekcyjna, używany do kadenia w pokojach, niszczy zarodki zarazliwe.
Desinfektor, środek do wężania, zapobiegający katarom, niszczący zarodki chorób zarazliwych, jak szkarlatyna, dyfterja, tyfus, szchoty i t. p. Bardzo ważny środek dla dzieci do szkół uczęszczających i dla tych, którzy z konieczności stykają się z chorymi na powyższe słabości.
Olejek z sosny do wytwarzania w pokoju woni letnej, nader zbawiennej dla organów oddechowych. Do tego rozpylacze różnego rodzaju.
Ziółka Dra Sebergera, wypróbowany środek przeciw katarom kanału oddechowego i płuc.
Proszek t. z. „Flaker Pulver”, usmierza i uchyla kaszel.

Olej rybny z mięsusa naturalny, nieczyszczony, ponieważ tylko taki jest skuteczny, zawierając w małej ilości jod.
Cukierki mchowce i siodowe. Zawierają żelatynę z mehu islandzkiego, względnie ekstrakt siodowy, środki na kaszel bardzo skuteczne.
Wodę do ust salkylową i proszek salkylowy do zębów, ponieważ znakomile do utrzymania zębów i działają w stanie zdrowym, ponieważ niszczą wszelkie na zębach i dziąsłach osadzające się zarodki szkodliwa.
Menthyne, środek zapobiegający penciui się zębów. Kilka kropli kropelki dodanych do szklanki wody, dają pyszną pukanę.
Essencję łopianową Dra Fazzego przyspieszającą porost włosów i zapobiegającą wypadaniu i siwieniu ty-hże.
Masę Dra Fazzego przeciw odmożeniu.
Wodę kolonjską znakomitą i tania. Kilka łyżeczek dodanych do zwykłej wody, do mycia twarzy i rąk, czynią wodę miękką i rozpuszczają nieczystość skóry.
Wodkę francuską bez soli i z solą sporządzoną według przepisu wynalazcy Williama Lee, na różnorodne cierpienia tak wewnętrzne, jako też zewnętrznie używana.
Pomadę alcaide, zawierającą chininę i kwas garbnikowy w tłuszczu roślinnym. Wzmocnia porost włosów.
Pomadę roślinną: chinowa, ziolowa, millefleurs, różana.
Środek na nagietki, niezawodny, w przebiegu 8-10 dni uwalnia całkowicie od tej plagi.
Puder czysto ryżowy, nieszkodliwy, w pudelkach z puszkami i bez puszek.
Płyn na odmożenie, goi w krótkim czasie odmożenie lekkie. **Proszki salkidyczne**. Bardzo przyjemny środek rozwalniający.
Tynktura Warburga przeciw zimnicy, środek dawno znany, niezawodny, jeżeli jest przyrządzony sumiennie.
 Oprócz innych, tu niewymienionych środków, apteka utrzymuje skład wszystkich środków specjalnych, tak krajowych jak i zagranicznych opatrunków chirurgicznych etc.